

CZU 631.111:711.4

PRINCIPIILE DE DETERMINARE A EFICIENȚEI CONSOLIDĂRII TERENURILOR AGRICOLE

T. MORARU,

Universitatea Agrară de Stat din Moldova

Abstract: In the article the results of the agrarian reform in the village Semionovca from Stefan Voda district were examined. There has been studied the project of a small peasant farm for one plot of land and the elements of the land use and land management. Some economic parameters were determined in order to demonstrate the efficiency of land consolidation.

Key words: Economic parameters, Land consolidation, Land use and land management, Peasant farms.

INTRODUCERE

Consolidarea terenurilor agricole este o necesitate vitală și o continuare logică a reformei agrare în Republica Moldova. Ca măsură tehnică, economică, juridică și socială acest proces necesită timp, finanțe și anumite modificări în legislația în vigoare.

Proiectele gospodăriilor țărănești, elaborate în cadrul Programului „Pământ”, au condus la fărâmițarea terenurile agricole, formând contururi de arătură mici, cu suprafața de 0,5...3,0 ha, pe care este imposibilă folosirea eficientă a tehnicii agricole și a tehnologiilor moderne, inclusiv a asolamentelor.

Pe baza analizei unor terenuri agricole ale comunei Semionovca, care au fost delimitate la mai mulți lideri, s-a făcut încercarea de a evidenția unele principii pentru determinarea eficienței consolidării terenurilor agricole, care ar putea fi folosite în cadrul lucrului de familiarizare a proprietarilor de pământ cu necesitatea realizării acestor măsuri.

MATERIAL ȘI METODĂ

În calitate de materiale inițiale au servit proiectele de organizare a teritoriului gospodăriilor țărănești din comuna Semionovca raionul Ștefan Vodă. Metodele de cercetare au inclus studierea, analiza și estimarea rezultatelor realizării reformei agrare, precum și folosirea metodelor statistice la determinarea indicatorilor economici. Lungimea și lățimea convențională a soarelui au fost determinate folosind metode standard.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Necesitatea consolidării terenurilor agricole a fost prevăzută la începutul proiectării gospodăriilor țărănești, când se prevedea amplasarea compactă a deținătorilor de terenuri după principiul de rudenie sau susținerea unor grupări benevole a țăranilor (1998).

Aceste principii și cerințe nu s-au respectat în toate primăriile din cauza timpului scurt rezervat elaborării proiectului amplasării gospodăriilor țărănești și, uneori, din cauza incompetenței autorilor proiectului. Acum, pentru implementarea cerințelor articolului 70 al Codului Funciar (1), articol ce stipulează modalitățile consolidării terenurilor agricole, este necesar de a elabora mecanismul juridic și tehnologia consolidării terenurilor pentru a nu încălca drepturile de proprietate ale deținătorilor de terenuri agricole. Un moment important, în opinia noastră, este posibilitatea de a argumenta necesitatea consolidării, de a apela la cunoștința deținătorilor, propunându-se diferite variante de organizare a teritoriului și fiind evidențiați indicatorii economici mai avansați în cazul terenurilor consolidate, comparativ cu terenurile gospodăriilor țărănești cu suprafețe mici.

Probabil că, paralel cu firmele private, care efectuau lucrările geodezice și mai apoi se ocupau cu elaborarea proiectului preliminar al organizării teritoriului gospodăriilor țărănești, trebuia să activeze și o grupă de specialiști – lucrători ai serviciului de stat pentru reglementarea regimului proprietății funciare, care să ducă un lucru de școlarizare a viitorilor proprietari funciari cu consecințele fragmentării terenurilor agricole.

Consecințele nocive ale fragmentării excesive a terenurilor agrare s-au manifestat prin scăderea recoltei culturilor agricole și a productivității mașinilor agricole, precum și prin intensificarea proceselor de eroziune a solului.

Fiind monitorizat acest proces la nivel național, s-a ajuns la concluzia necesității unor schimbări în Codul Funciar, care ar stopa înrăutățirea de mai departe a stării de lucruri în acest domeniu. Prin aceste modificări Codul Funciar s-a îmbogățit cu articolul 70, care prin mai multe subarticole, stipulează modalitatea consolidării terenurilor agricole, menționându-se că acest proces trebuie să fie benevol, respectându-se dreptul cetățenilor la proprietatea privată.

Trebuie de menționat, că consolidarea terenurilor agricole ca măsură tehnică, economică, juridică și socială necesită o perioadă de timp destul de îndelungată. Acest lucru poate fi argumentat reieșind din practica țărilor europene, unde acest proces a durat 30-40 de ani și mai continuă și în prezent.

Declanșarea lucrărilor de consolidare a terenurilor nu poate fi numai ca rezultat al aplicării unei legi sau hotărâri de guvern. Pentru aprobarea proiectului, de regulă, se cere bunăvoința majorității proprietarilor sau a celor ce dețin 2/3 din suprafață. Restul proprietarilor trebuie să se supună voinței majorității.

Pentru Republica Moldova acest lucru nu este posibil, fiindcă în Codul Funciar este stipulat că procesul de consolidare este benevol, cu respectarea dreptului cetățenilor la proprietatea privată. Mai mult ca atât, apare necesitatea și importanța expunerii publice a proiectului (măsurilor) de consolidare, informarea populației despre scopurile și importanța lucrărilor de consolidare a terenurilor.

La momentul de față sunt patru cauze destul de pronunțate, care dovedesc necesitatea și posibilitatea consolidării terenurilor agricole, și anume:

- În calitate de *bază tehnică* pentru efectuarea consolidării pot servi proiectele gospodăriilor țărănești elaborate pentru comunele din Moldova.

- Ca *bază economică* intervine statistica productivității terenurilor agricole, care denotă o scădere considerabilă a recoltei la hectar la majoritatea culturilor agricole.

- *Baza juridică* este Codul Funciar modificat prin articolul 70, diferite Instrucțiuni și Regulamente ce țin de elaborarea proiectelor de organizare a teritoriului.

- *Baza socială* o constituie dorința țăranilor de a spori productivitatea muncii în agricultură, de a trece la tehnologii intensive și de a obține profituri mai mari de pe aceleași suprafețe și de la munca depusă.

Deci, în opinia noastră, este necesar de a elabora principiile de determinare a eficienței consolidării terenurilor agricole, ca un instrument de ajutor în procesul de convingere a populației în necesitatea efectuării consolidării, adică a comasării terenurilor agricole.

Pentru a elabora aceste principii au fost efectuate unele cercetări ale realizării reformei agrare în comuna Semionovca raionul Ștefan Vodă.

Fondul de privatizare al comunei Semionovca alcătuia 2093,88 ha, inclusiv: arătură – 1903,60 ha; livadă – 77,85 ha; vie 112,43 ha. După excluderea elementelor necesare pentru amenajarea antierozională a teritoriului – 26,77 ha pentru drumuri și fișii de protecție, suprafața arăturii s-a micșorat și a devenit egală cu 1878,90 ha. Dreptul la cotă-echivalentă au avut 525 de persoane cu 539 cote. Efectuând calculele necesare, s-a determinat mărimea cotei-echivalente – 3,835 ha sau 236,28 grade-hectare. S-a luat decizia de a delimita 2 parcele de arătură și câte o parcelă de viță de vie și de livadă. După elaborarea proiectului preliminar au fost împărțite terenurile agricole în mai multe loturi, pe lideri, conform listelor grupate și aranjate.

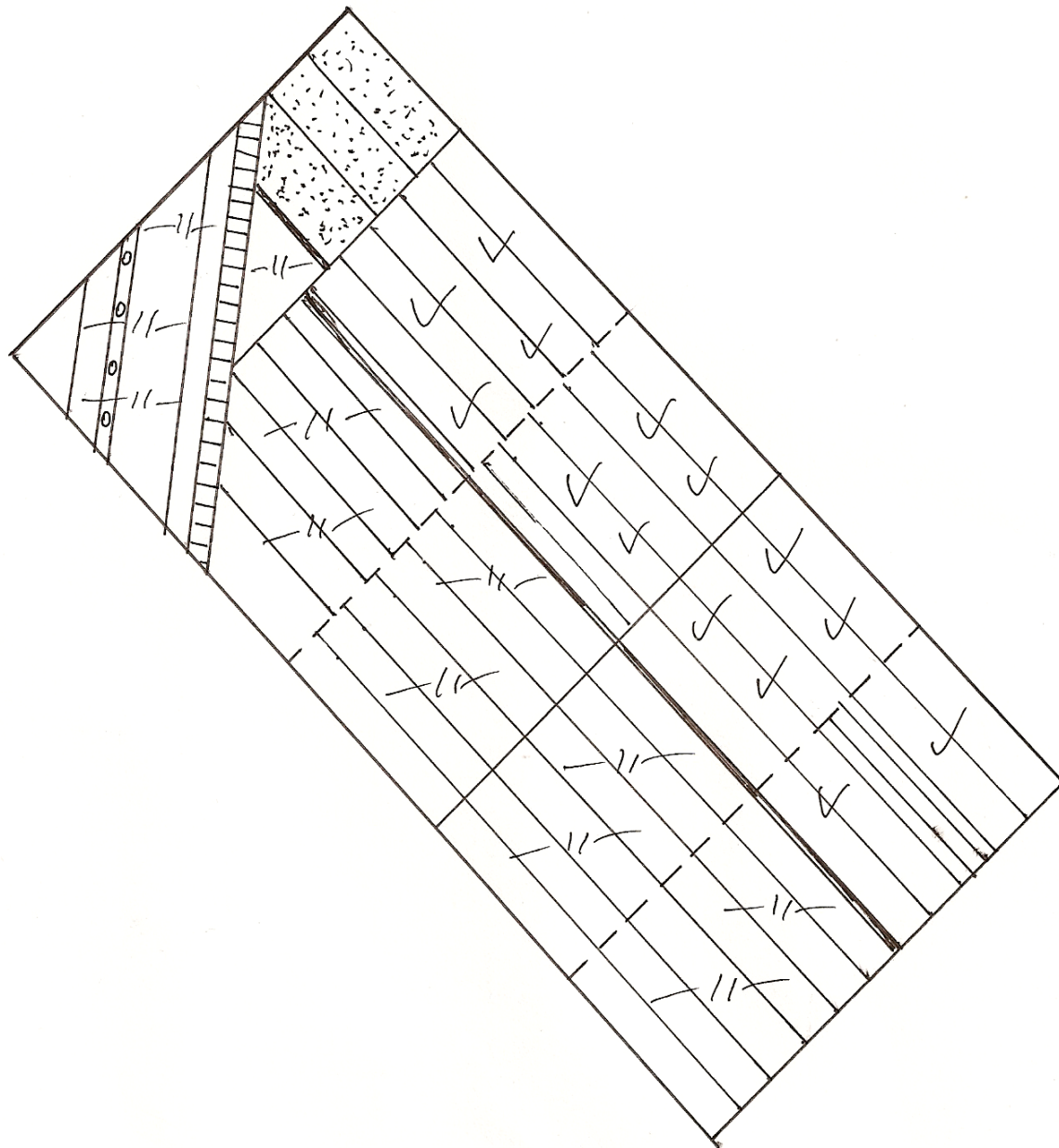
Un exemplu de parcelare a unui contur este prezentat în fig. 1.

Aici este prezentat conturul 729 cu suprafața inițială de 112,96 ha, bonitatea medie de 70 grade, pe care pot fi proiectate 36,6 cote întregi. Pe acest contur au fost proiectate o fișie forestieră antierozională cu lățimea de 6 m și suprafața de 0,31 ha, o fișie înierbată cu lățimea de 4 m și suprafața de 0,15 ha și drumuri de acces cu suprafața de 0,58 ha. Toată suprafața conturului a fost împărțită în 3 loturi, la 3 lideri, cu următoarele suprafețe:

- lotul 2 cu 42,90 ha;
- lotul 3 cu 63,42 ha;
- lotul 5 cu 5,60 ha.

Datele examinării acestor loturi din punct de vedere al organizării teritoriului sunt prezentate în tabel.

După cum se vede, din conturul 729 cu suprafața de 112,96 ha, lățimea de 733,5 m și lungimea de 1540 m, respectiv cu raportul între lățime și lungime 1/2, au fost formate trei loturi, unul din ele fiind format din trei sectoare prelucrate aparte. Dacă după suprafața lotul 2 și 3 sunt de mărime optimă –

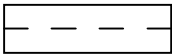
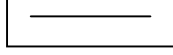
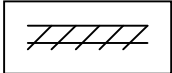
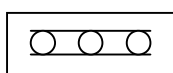
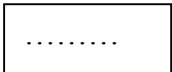

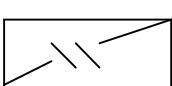
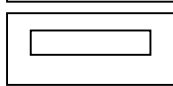
	DRUM		HAT
	FIȘIE INIERBATĂ		FIȘIE DE PROTECȚIE
	LOTUL 5		LOTUL 2
	LOTUL 3		PARCELĂ

Fig. 1. Contur de arătură cu parcele

Datele examinării loturilor din punctul de vedere al organizării teritoriului

Nr lotului	Sectoare aparte	Suprafața, ha	Forma sectorului	Lățimea, B, m	Lungimea L, m	Raportul B/L
Lotul 2	-	42,90	Dreptunghi	330	1300	1/4
Lotul 3	1	54,83	Trapez	380	1440	1/3,8
	2	6,72	Trapez	160	420	1/2,6
	3	1,87	Triunghi	102	183	1/1,8
Lotul 5	-	5,6	Trapez neregulat	220	254	1/1,2
Total		111,92				

mai mari de 40 ha, apoi după configurație și raportul dintre laturi nici unul nu corespunde cerințelor (1/2...1/3). De aici pierderi la efectuarea lucrărilor mecanizate – scăderea productivității mecanismelor de la întoarceri neproductive și curse în gol. O astfel de situație se observă pe marea majoritate a conturilor de arătură din comună. Este evident că o consolidare a acestor 3 loturi va spori productivitatea tehnicii agricole, iar unirea a mai multor contururi de arătură într-o formațiune agricolă unică, va da posibilitatea de a folosi cu un randament mai înalt tehnica agricolă și tehnologiile progresiste, inclusiv asolamentele raionate de către instituțiile de cercetări științifice.

Așa dar, în calitate de principii la determinarea eficienței economice a consolidării terenurilor agricole pot fi considerate:

- îmbunătățirea organizării teritoriului terenurilor arabile;
- stoparea proceselor de eroziune a solului;
- sporirea productivității tehnicii agricole;
- folosirea asolamentelor;
- posibilitatea revitalizării sectorului zootehnic;
- folosirea îngrășămintelor organice de la viitoarele ferme.

BIBLIOGRAFIE

1. Codul Funciar al Republicii Moldova.
2. Horjan, O., Moraru, T. Consolidarea terenurilor agricole – premisa lucrărilor de protecție a solurilor. Protecția solului. Lucrările conferinței republicane științifico – practice, Ch., ICPA „Nicolae Dimo”, 2005, p. 132 – 141.
3. Horjan, O., Moraru, T. Consolidarea terenurilor agricole – problema cheie a dezvoltării durabile a spațiului rural. Tezele Conferinței Naționale „Comunitățile rurale și renașterea satului”. Ch., 2005, p. 56-57.
4. Privatizarea și reorganizarea întreprinderilor agricole din Moldova. Manual pentru participanții la procesul de privatizare și reorganizare. Ch.: 1998, 86 p.

Data prezentării articolului - 20.04.2006